

Lausunnon antaminen Turun hallinto-oikeudelle suunnittelutarveratkaisusta 23-0003-SUU tehdyn valituksen johdosta

Lupajaos 14.06.2023 § 51

Valmistelija	johtava rakennustarkastaja Harri Salminen
	Hakemus koskee aurinkopaneelien sijoittamista noin 84 ha:n laajuiselle alueelle. Rakennuspaikka sijaitsee Haaran kylässä Kyyköntien molemmin puolin.
Esittelijä	Johtava rakennustarkastaja Salminen Harri
Päätösehdotus	Lupajaosto hyväksyy hakemuksen ehdollisena ja katsoo, että rakentamisen erityiset edellytykset suunnittelutarvealueella ovat olemassa liitteenä olevassa päätössiakirjassa mainituin ehdoin.
Päätös	Hyväksyttiin.

Lupajaos 27.09.2023 § 78
417/10.03.00/2023

Valmistelija	johtava rakennustarkastaja Harri Salminen
	Lupajaosto päätti 14.6.2023 § 51 hyväksyä Ilmatar Solar Development Oy:n suunnittelutarveratkaisuhakemuksen, joka koski aurinkovoimalan sijoittamista kiinteistöjen 430-449-1-85 ja 430-449-1-38 alueelle. Päätös annettiin julkisanon jälkeen 16.6.2023.
	Päätöksestä on valitettu Turun hallinto-oikeudelle, joka on pyytänyt valituksen johdosta lupajaoston lausuntoa sekä liittämään lausuntoon hakemusasiakirjat sekä muut asian ratkaisemiseksi tarvittavat asiakirjat. Lausuntoa on pyydetty viimeistään 7.9.2023 mennessä. Lausunnon antamiseksi on pyydetty lisääaikaa 5.10.2023 saakka.

Ehdotus hallinto-oikeudelle annettavaksi lausunnoksi:

Lupajaosto liittää oheen pyydetty asiakirjat ja ilmoittaa valituksen johdosta lausuntonaan seuraavaa:

Lainsäännöksistä

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 16 §:n 1 ja 2 momentin mukaan suunnittelutarvealueella tarkoitetaan aluetta, jonka käyttöön liittyvien tarpeiden tyydyttämiseksi on syytä ryhtyä erityisiin toimenpiteisiin, kuten teiden, vesijohdon tai viemärin rakentamiseen taikka vapaa-alueiden järjestämiseen.

Suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä sovelletaan myös sellaiseen rakentamiseen, joka ympäristövaikutusten merkittävyyden vuoksi edellyttää tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa.

MRL 137 §:n mukaan sen lisäksi, mitä rakennusluvan edellytyksistä muutoin säädetään, rakennusluvan myöntäminen 16 §:ssä tarkoitetulla suunnittelutarvealueella, jolle ei ole hyväksytyt asemakaavaa, edellyttää, että rakentaminen:

- 1) ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;
- 2) on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palvelujen saavutettavuuden kannalta; ja
- 3) on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, saa rakentaa jo olevaan asuntoon tai maatilaan kuuluvan talousrakennuksen sekä jo olevaan maaseutuyritykseen kuuluvan maa- ja metsätalouden tai sen liitännäiselinkeinon harjoittamista varten tarpeellisen rakennuksen. Rakennuslupa voidaan 1 momentissa säädetyn estämättä myöntää myös rakennuksen korjaamiseen tai asuinrakennuksen vähäiseen laajentamiseen.

Rakentaminen suunnittelutarvealueella ei myöskään saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Edellä 1 momentissa säädettyjen edellytysten olemassaolon ratkaisee rakennuslupamenettelyn yhteydessä tai erillisessä menettelyssä kunnan päättämä viranomaisen.

Rakennuslupaa suunnittelutarvealueelle tai suunnittelutarvealuetta muutoin ratkaistaessa noudatetaan asianosaisten ja viranomaisten kuulemisessa sekä päätöksessä ja siitä ilmoittamisessa soveltuvin osin, mitä 173 ja 174 §:ssä säädetään poikkeamismenettelystä.

Toimivallasta

Loimaan kaupungin hallintosäännön 26 §:n 3.7 kohdan mukaan lupajaosto ratkaisee maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n tarkoittamien rakennusluvan erityisten edellytysten olemassaolon suunnittelutarvealueella.

Lupahakemuksen käsittelystä

Lupahakemus on tullut vireille 19.4.2023. Hakemuksen liitteenä on ollut lupahakemuksessa erikseen mainitut liitteet, jotka ovat myös tämän lausunnon mukana toimitettavissa asiakirjoissa. Luvanhakija on liittännyt hakemukseen myös konsultin laatiman laajan vaikutustarkastelun, jossa on perusteellisesti arvioitu hankkeen vaikutuksia.

Koska hankkeella on arvioitu olevan laajempia vaikutuksia, hankkeesta on maankäyttö- ja rakennusasetuksen 86 §:n mukaisesti kuulutettu Loimaan lehdessä sekä kunnan ilmoitustaululla ja varattu täten niille, joiden oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun asia vaikuttaa, oikeus mielipiteen esittämiseen tai muistutuksen tekemiseen. Lisäksi rakennuspaikan naapureille on toimitettu erilliset kuulemiskirjeet.

Lupahakemuksesta on hankittu lausunnot seuraavilta tahoilta:

- Loimaan kaupungin kaavoittaja
- Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

- Varsinais-Suomen liitto (maankäyttöjaosto)
- Varsinais-Suomen pelastuslaitos

Loimaan kaupungin kaavoittajan lausunnon mukaan alue ei ole tiiviimmän yhdyskuntarakenteen aluetta, eikä sitä ole osoitettu yhdyskuntarakenteen laajenemisalueeksi maakuntakaavoituksessa. Alueelle ei ole suunnitteilla kaupungin kaavoituksella maankäyttöä.

Suunnittelutarveratkaisuhakemuksen sijaintialueen toteutuksen ei siten arvioida aiheuttavan haittaa kaupungin asema- tai yleiskaavoitukselle.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnossa on nostettu esiin eräitä tärkeitä seikkoja, joita tulee hankkeen jatkosuunnittelussa ottaa huomioon. Lausunnon perussävy on kuitenkin tulkittu olevan hankkeelle myönteinen.

Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaoston lausunnon mukaan Haaranniitun aurinkovoimalan suunnittelutarveratkaisun hakemus on maakuntakaavan mukainen ja pääosin hyvin valmisteltu maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioiden – etenkin tämänhetkisessä tilanteessa, kun aluesuunnittelun ja ympäristöhallinnon ohjaus vasta kehittyy koko maassa koskien teollisen mittakaavan aurinkovoiman sijoittumista. Hankkeen ilmastovaikutuksia hakijan tulisi kuitenkin kuvata lisää.

Varsinais-Suomen pelastuslaitos on lausunnossaan puoltanut hakemusta tietyn ehdoin, jotka voidaan huomioida rakennuslupavaiheessa.

Lausuntojen tarkempi sisältö ilmenee lausunnon mukana lähetettävistä asiakirjoista.

Jaoston näkemyksen mukaan kaikkien lausunnonantajien suhtautuminen hankkeeseen on ollut myönteinen, mikä puoltaa sitä, että asia on voitu ratkaista suunnittelutarvehakemuksella.

Suunnittelutarveratkaisussa on lupajaoston käsityksen mukaan otettu riittävästi huomioon hankkeen erilaiset vaikutukset ympäristöön sekä naapurien asemaan. Rakennuslupakäsittelyn yhteydessä suunnitelmat tulevat tarkentumaan ja siinä tullaan ottamaan huomioon valituksessakin mainitut seikat. Naapureille varataan vielä erikseen tilaisuus ottaa kantaa rakennuslupahakemukseen ja siinä esitettyihin tarkempiin suunnitelmiin.

Muutoksenhakijoiden perusteista

Valituskirjelmässä on nostettu esiin sinänsä tärkeitä seikkoja ympäristövaikutusten arvioinnista, maisemallisista vaikutuksista ja henkilöturvallisuudesta sekä muista muutoksenhakijoille tärkeistä seikoista. Alla muutamia huomioita esitettyistä väitteistä.

Ohjeistuksesta

Valituksessa vedotaan aurinkovoimaloiden rakentamista koskevan valtakunnallisen ohjeistuksen puuttumiseen ja siihen, että asia on vasta vireillä ympäristöministeriössä. On totta, että lainsäädäntö ja ylempien viranomaisten ohjeistus ei aina pysy mukana yhteiskunnan nopeassa muutoksessa. Ns. vihreä siirtymä on nopeuttanut sähköntuotannon kehittymistä ja erilaisten tuotantomuotojen markkinoille tuloa.

Viranomainen ei kuitenkaan voi jäädä odottamaan lainsäädännön muutosta tai ohjeistuksen valmistumista, vaan vireille tulleet asiat on ratkaistava voimassa olevan lainsäädännön puitteissa siten, että päätös on

lainmukainen ja tukee myös yhteiskunnan kannalta hyödyllistä kehitystä. Päätöksessä on käytetty harkintaa ja otettu huomioon myös lähialueen maanomistajien edut.

Ympäristövaikutusten arvioinnista

Muutoksenhakijat väittävät, että lupajaostolla ei ole ollut päätöstä tehtäessä mahdollisuutta arvioida hankkeen ympäristövaikutuksia riittävällä tavalla.

Lupajaosto katsoo, että päätöksen valmistelussa on toimittu huolellisesti sekä hankittu tarpeelliset lausunnot asian selvittämiseksi. Lausunnoissa mainitut mahdolliset puutteet ovat sen kaltaisia, että ne voidaan tarkemmin huomioida rakennuslupavaiheessa. Ympäristövaikutukset on siten selvitetty riittävällä tavalla, jotta päätös on voitu tehdä ottaen huomioon, että rakennuslupamenettelyssä voidaan vielä hankkia lisäselvityksiä ja asettaa niiden johdosta tarkentavia lupaehtoja.

Maisemalliset vaikutukset

Muutoksenhakijat vetoavat siihen, että maisemalliset vaikutukset ovat merkittäviä, koska alueen läheisyydessä sijaitsee sekä pysyvää asutusta että loma-asutusta. On selvää, että aurinkovoimalan sijoittaminen näinkin suurelle alueelle aiheuttaa maisemavaikutuksia. Lähialueen asutus ei kuitenkaan sinänsä ole este hankkeen hyväksymiselle, kunhan asutukselle mahdollisesti aiheutuvat kielteiset maisemavaikutukset voidaan minimoida.

Maisemalliset vaikutukset eivät lupajaoston näkemyksen mukaan ole niin merkittäviä, ettei hakemusta olisi voitu hyväksyä ottaen huomioon päätöksessä asetettu ehto suojaistutuksista, joiden tarkempi laatu täsmentyy myös rakennuslupavaiheessa. Myös paloturvallisuuteen liittyvät riskit tullaan huomioimaan suojaistutussuunnitelmaa käsiteltäessä. Lupajaosto katsoo, että päätös on tältäkin kannalta lainmukainen.

Henkilöturvallisuus

Henkilöturvallisuus on tärkeä seikka, johon tullaan rakennuslupavaiheessa kiinnittämään erityistä huomiota yhdessä pelastusviranomaisten kanssa. Mikäli katsotaan, että on rakennettava lisäteitä alueen asukkaiden pelastamiseksi mahdollisen tulipalon varalta, voidaan tätä rakennusluvassa edellyttää. Myös aurinkovoimalakentän sammuusmahdollisuudet ja sen edellyttämät tiejärjestelyt tullaan varmistamaan.

Yhdenvertaisuusperiaate ja omaisuudensuoja

Muutoksenhakijoiden väite siitä, että hanke loukkaa yhdenvertaisuusperiaatetta ja omaisuudensuojaa, perustuu ajatukseen, että aurinkovoimalahanke vähentää ympäröivän alueen kiinteistöjen arvoa huomattavasti. Lupajaoston näkemyksen mukaan tällaista huomattavaa kiinteistöjen arvon alentumista ei tapahdu ja väitteellä ei ole vaikutusta asian ratkaisuun.

Aurinkovoimapuiston ympäröivän rakennuksen historiallinen arvo

Sillä seikalla, että lähialueella sijaitsee vanha rakennus, jolla saattaa olla historiallisesti arvokkaan kantatalon status Sami Männistön laatiman rakennusinventoinnin mukaan, ei lupajaoston näkemyksen mukaan ole sellaista merkitystä, että se estäisi lupahakemuksen hyväksymisen. Vaikka

rakennus olisi lainvoimaisella päätöksellä suojeltu, ei suojelumerkinnällä ole vaikutuksia rakennuspaikkaa ympäröivän alueen maankäyttöön.

Naapuri kiinteistöjen kuulemisen toteutuminen

Kuten edellä on todettu, lupahakemuksen käsittelyssä on toimittu naapuri kuulemisen osalta maankäyttö- ja rakennuslain säännösten mukaisesti ja kaikilla, joiden oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun asia vaikuttaa, on varattu tilaisuus antaa asiasta kirjallinen muistutus tai mielipide. Suoritetun katselmuksen jälkeen on ollut mahdollista vielä jättää rakennusvalvonnalle myös kirjallisia kannanottoja, jotka otetaan huomioon päätöstä tehtäessä.

Lopuksi

Lupajaosto katsoo edellä esitetyin perustein, vaikka kyseessä on pinta-alaltaan laaja maa-alue, että asian valmistelussa on suunnittelutarveratkaisun kannalta huomioitu alueen kaavatilanne sekä riittävällä tavalla kaikki hankkeen ympäristölliset ja muut vaikutukset ja, että hanke on siten voitu käsitellä suunnittelutarveratkaisuna.

Lupajaosto korostaa myös sitä, että hanke on tärkeä ns. vihreän siirtymän sekä ympäristöystävällisin sähköntuotannon omavaraisuuden kannalta. Myös muualla maassa on vastaavan kokoisia aurinkovoimalahankkeita hyväksytty lainvoimaisilla suunnittelutarvepäätöksillä ja rakennus- tai toimenpideluvilla.

Lupajaosto korostaa lisäksi sitä, että hankkeen rakennuslupamenettelyssä tullaan ottamaan huomioon valituksessa mainitut seikat ja pyritään minimoimaan lupaehdoilla hankkeen mahdollisesti naapureille aiheuttamat haitat.

Edellä esitetyin perustein valitukset tulee hylätä.

Lisätietojen antaja

Lisätietoja antaa tarvittaessa johtava rakennustarkastaja Harri Salminen puh. 050 043 4255, etunimi.sukunimi(at)loimaa.fi

Esittelijä	Johtava rakennustarkastaja Salminen Harri
Päätösehdotus	Lupajaosto päättää antaa Turun hallinto-oikeudelle edellä olevan ehdotuksen mukaisen lausunnon.
Päätös	Hyväksyttiin.